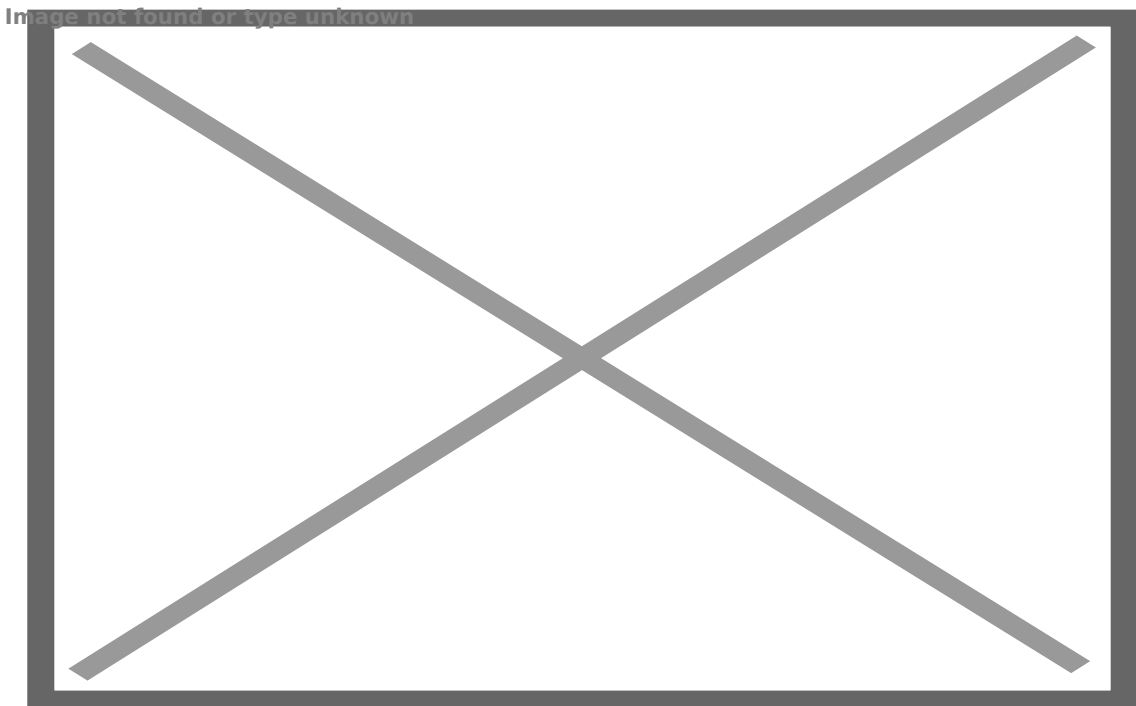

Sớm luật hóa để xử lý nợ xấu ngân hàng

14:19 07/03/2022

Tác giả: Nguyễn Hợi

Đến ngày 15/8 tới đây, Nghị quyết 42/2017/QH14 của Quốc hội về thí điểm xử lý nợ xấu sẽ hết hiệu lực thi hành. Việc có tiếp tục duy trì thực hiện Nghị quyết 42 để giải quyết nợ xấu hay không đang không chỉ là mối quan tâm lớn của ngành ngân hàng mà còn thu hút sự chú ý của các tổ chức tài chính, cơ quan quản lý nhà nước.

Khách hàng giao dịch tại Ngân hàng SeABank.

5 năm qua, ngành ngân hàng đã xử lý nợ xấu theo Đề án cơ cấu lại hệ thống các tổ chức tín dụng gắn với xử lý nợ xấu giai đoạn 2016-2020 theo Nghị quyết 42 của Quốc hội về thí điểm xử lý nợ xấu. Nhờ có Nghị quyết 42, tính đến cuối năm 2021, toàn hệ thống tổ chức tín dụng đã xử lý được hơn 1,3 triệu tỷ đồng nợ xấu. Trong đó, giai đoạn 2012-2015 xử lý được 493,1 nghìn tỷ đồng; giai đoạn 2016-2021 xử lý được hơn 800 nghìn tỷ đồng.

Công cụ pháp lý phá “cục máu đông” nợ xấu

Nợ xấu vốn được coi là “cục máu đông” làm tắc nghẽn sự phát triển và tăng trưởng của nền kinh tế. Nhưng kể từ khi được ban hành, Nghị quyết 42 đã trở thành một công cụ pháp lý quan trọng giúp ngân hàng phá tan “cục máu đông” nợ xấu, đưa dòng vốn luân chuyển vào sản xuất, kinh

doanh.

Dẫn số liệu từ Hiệp hội Ngân hàng Việt Nam, TS Nguyễn Quốc Hùng, Tổng Thư ký Hiệp hội cho biết: Tổng nợ xấu xác định theo Nghị quyết 42 của toàn hệ thống các tổ chức tín dụng đã xử lý là khoảng 368,9 nghìn tỷ đồng, không bao gồm nợ xấu xử lý bằng sử dụng dự phòng rủi ro. Số nợ xấu được xác định xử lý thu hồi trong giai đoạn từ ngày 15/8/2017 đến cuối năm 2021 đạt trung bình khoảng 6,92 nghìn tỷ đồng/tháng, cao hơn 3,94 nghìn tỷ đồng/tháng so với giai đoạn trước khi có Nghị quyết 42 (giai đoạn năm 2012-2017). Tỷ lệ nợ xấu nội bảng của hệ thống tổ chức tín dụng trong giai đoạn 2016-2021 được duy trì dưới mức 3%.

“Nhu vậy, với những kết quả đạt được đã cho thấy vai trò, tầm quan trọng của Nghị quyết 42 trong quá trình cơ cấu lại hệ thống các tổ chức tín dụng gắn với xử lý nợ xấu, góp phần xử lý hiệu quả nợ xấu, thu hồi vốn cho các tổ chức tín dụng để tái đầu tư, đáp ứng nhu cầu vốn cho hoạt động sản xuất, kinh doanh của nền kinh tế” - TS Nguyễn Quốc Hùng nêu rõ.

Chia sẻ thêm về những kết quả đã đạt được, Phó Tổng Giám đốc BIDV Phan Thanh Hải cũng cho hay, kể từ thời điểm Nghị quyết 42 có hiệu lực, hoạt động thu nợ của các tổ chức tín dụng nói chung cũng như BIDV nói riêng đã ghi nhận những kết quả vượt trội. Riêng đối với BIDV, tổng số nợ xấu đã được xử lý theo Nghị quyết 42 đến nay lũy kế đạt khoảng 25 nghìn tỷ đồng/năm, trong khi giai đoạn trước khi có Nghị quyết 42 chỉ khoảng 15 nghìn tỷ đồng/năm...

Cần tiến tới luật hóa Nghị quyết

Tuy nhiên, bên cạnh kết quả đạt được, quá trình xử lý nợ xấu theo Nghị quyết 42 cũng đang gặp nhiều vướng mắc. Cụ thể, theo Phó Tổng Giám đốc BIDV Phan Thanh Hải, ngân hàng này đang vướng phải không ít khó khăn trong quá trình xử lý nợ xấu do tác động tiêu cực của đại dịch Covid-19, do những bất cập trong thi hành án, nhất là khó khăn trong thẩm định giá khoản nợ và xử lý tài sản bảo đảm là quyền khai thác khoáng sản. “Nghị quyết 42 chưa quy định chế tài xử lý hoặc cơ chế, cách thức tiến hành cưỡng chế trong trường hợp bên bảo đảm, bên giữ tài sản không hợp tác.

Do đó, khi thực hiện quyền thu giữ tài sản bảo đảm trên thực tế, tổ chức tín dụng gần như phụ thuộc vào sự phối hợp của bên bảo đảm”-ông Phan Thanh Hải cho hay. Vì vậy, ông Hải cho rằng, việc các cơ quan nhà nước có thẩm quyền nghiên cứu, luật hóa Nghị quyết 42 để ban hành Luật Xử lý nợ xấu trong giai đoạn hiện nay là rất cần thiết.

Cũng gặp nhiều vướng mắc trong quá trình xử lý tài sản bảo đảm là bất động sản, đại diện

PVcomBank cho biết, khi ngân hàng tiến hành xử lý dự án bất động sản để thu hồi thì khách hàng không hợp tác, gây cản trở quá trình xử lý tài sản bằng cách gửi đơn thư khiếu kiện đến các cơ quan nhà nước có thẩm quyền. Chưa biết ai đúng ai sai, nhưng quá trình xem xét đơn khiếu kiện của cơ quan chức năng sẽ làm chậm, thậm chí ngừng việc xử lý tài sản bảo đảm của ngân hàng. Mặc dù, ngân hàng đã nhiều lần gửi văn bản tới các cấp có liên quan, tuy nhiên do còn nhiều cách hiểu và các văn bản pháp luật khác chưa được đồng bộ, nhất quán với Nghị quyết 42 cho nên PVcomBank vẫn chưa xử lý được tài sản bảo đảm đã tiếp nhận.

Chính vì vậy, nợ xấu có tài sản bảo đảm, nhất là nợ xấu của các tổ chức tín dụng, tuy có khả năng thu hồi nhưng lại gặp nhiều khó khăn, vướng mắc trên thực tế, nên rất cần cơ chế pháp lý hỗ trợ để xử lý; trong đó, tập trung vào việc xử lý tài sản bảo đảm của khoản nợ. Ngoài ra, nhiều ý kiến cũng cho rằng, sớm luật hóa Nghị quyết 42 là việc hết sức cấp bách hiện nay, ban hành Luật Xử lý nợ xấu, sẽ giúp hạn chế nợ xấu và góp phần khơi thông nguồn vốn phục vụ cho việc phục hồi và phát triển kinh tế.

Theo đại biểu Quốc hội, GS, TS Hoàng Văn Cường do chưa luật hóa nên Nghị quyết chưa phát huy hết tác dụng. Nếu luật hóa sẽ bảo đảm việc thu hồi nợ xấu hiệu quả hơn. Và đặc biệt, tránh tâm lý của người đi vay, không thể ỷ lại, tìm cách lẩn tránh trả nợ nếu điều kiện trả nợ đã được quy định trong các quy định của pháp luật.

Chuyên gia Kinh tế trưởng BIDV-TS Cấn Văn Lực cũng nêu khuyến nghị, Chính phủ nên xem xét đề xuất Quốc hội sớm tổng kết Nghị quyết 42, tiến tới luật hóa Nghị quyết 42 trên cơ sở rà soát, hoàn thiện và hệ thống hóa các quy định pháp luật liên quan. Việc luật hóa Nghị quyết 42 có thể được tiến hành theo hai bước. Bước một là có thể gia hạn, điều chỉnh, cập nhật phù hợp Nghị quyết 42 với thời gian khoảng ba năm để có thêm thời gian rà soát, chuẩn bị cho dự thảo luật, cũng như kịp thời tháo gỡ những vướng mắc nêu trên. Bước hai là xây dựng Luật Xử lý nợ xấu theo hướng phù hợp với thị trường và thông lệ quốc tế hơn.

Theo Luật sư Trương Thanh Đức, Giám đốc Công ty Luật ANVI, Trọng tài viên Trung tâm Trọng tài quốc tế Việt Nam, cần hoàn thiện chính sách xử lý nợ xấu theo hướng quy định rõ ràng hơn, cụ thể hơn, hợp lý hơn, khả thi hơn và hợp lý nhất là nâng lên thành luật, để bảo đảm việc xử lý kịp thời, có hiệu quả nợ xấu của ngành ngân hàng nói riêng và của cả nền kinh tế nói chung. Trường hợp không kịp ban hành hoặc không ban hành luật thì cần tiếp tục duy trì hiệu lực của Nghị quyết này.

Cuối cùng, để giải quyết hết các khúc mắc liên quan đến Nghị quyết 42, Tổng Giám đốc Công ty

Quản lý tài sản (VAMC) Đoàn Văn Thắng cho rằng, việc luật hóa Nghị quyết 42 là rất cần thiết, không chỉ từ yêu cầu cải cách thể chế, đồng bộ hóa hệ thống luật pháp liên quan đến tín dụng ngân hàng, doanh nghiệp, đất đai... mà còn đáp ứng yêu cầu cấp thiết từ cuộc sống khi nợ xấu có nguy cơ tăng cao với tính chất ngày càng phức tạp. Luật Xử lý nợ xấu ra đời sẽ góp phần tích cực thúc đẩy sự phối hợp đồng bộ, nhất quán giữa các cơ quan chức năng, các địa phương trong xử lý nợ xấu, nhất là trong các khâu xử lý, định giá khoản nợ và tài sản bảo đảm...

Theo nhandan.vn

Link bài viết: <https://nguoilambao.vn/som-luat-hoa-de-xu-ly-no-xau-ngan-hang>